

LO GERONÈS

SETMANARI DE AVISOS Y NOTICIES

PORTA-VEU DEL

«CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA»

PREU DE SUSCRIPCIÓ

1 pesseta trimestre

1'25 id. id.

1'50 id. id.

Un número 10 céntims

Any 5.ta

MÉS SOBRE LA PAU

La esquadra que manava l' almirall Cervera ja no existeix. Los barcos que la composaven, tots nous de trinca, à la primera vegada d' entrar en foc han quedat destruïts, igual que les vells de fusta que manava a Cavite l' almirall Montojo. Los qu' havian encalbrinat al poble dientli que 'ls nort-americans ni tenien barcos, ni marinos; que la gent llogada no tenia coratge, ni la cohesió que dona l' patriotisme, poden esbravar-se ara dientli que d' això n' té la culpa l' Govern, los que manan, y que es un manso anyell si no ho tira tot al botavan y no 'ls crida a governar a n' ells, i a n' ells que tanta previsió, tant bon cop d' ull, tant timo pràctic han demostrat!

No s' quexava, per ventura, En Romero Robledo fa dies en lo Parlament, de que la esquadra a Santiago de Cuba no hi feya res, de que la marina de guerra sembla que no existís, y de que si l' almirall Cervera no sabia aproveitarse de les forces al seu mando era precis rellevarlo?

Donchs, pot estar satisfet. Lo Govern ha manat al almirall Cervera fer alguna cosa, sortir de Santiago, y l' resultat desgraciadament tothom lo sab y a tothom ha arribat al fons de la ànima.

Qué fas, poble, que no ho engeques tot a rodar y que no t' axeques com un sol home per exigir que t' governe En Romero Robledo, aquest andalus de la barra, aquest guerrero que vol batre als Estats Units sent discursos en lo Parlament?

Y si encara no te s' ha acabat la paciencia, si daixes encara per aquell honor nacional y per aquella integritat de la patria qu' ompla las butxaques dels periodistes grossos, crida al meius a n' En Weyler, aquell general que ab doscents mil soldats no va conseguir en prop de dos anys vencer als insurrectes cubans y que ab cent mil homes volia desembarcar als Estats Units y anarsen de dret a plantar sobre l' Capitoli de Washington la bandera gualda y roja.

Aquests son los homens que t' convenen; aquests los qu' estan disposats a fer la guerra fins que no quedi a Espanya ni una pesseta, ni una sola gota de sanguini; aquests los que no permeten que ningú pidihi, ni s' atrevexi a demanar la pau. No serán débils, com lo Govern, y 'ls seus procediments expeditius los ha aquilitat la experiència....

Pero l' poble calla y sufreix, y calla y sufreix per qui no té ni confiança ab los qui manau, ni ab los que pretén manar; porque está convençut de què tots ells son uns xarriaires, molt bons pera imposar-se pero ineptes pera dirigirlo pel camí de la seva salvació y de la seva felicitat, y no té forsa ni dalé pera escombrarlos a tots y llenarslos lluny.

No té forsa, perque la forsa, avuy, la tenen acaparada 'ls partits y organisada exclusivament pera profit seu. L' exercit meteix, avuy, com si fos una entitat independent de la patria, se sacrifica y mor sense cap profit pera aquesta y sense tenir pera res en compare la exigències imperioses de la seva vida y del seu servindre; sols per un excess de mal entès pondonor militar.

L' exercit deu esser lo bras, lo mandatari; no 'l cap, no l' amo de la Patria.

Y ni l' pondonor militar, ni l' honor nacional, ni 'ls interessos de la Patria poden permetre, ni poden justificar que s' continua una lluita a l' altra banda del mar per tropes a les quines no 's pot socorre, ni aguant, ni ab diners, ni ab queviures, ni ab munició.

Qu' aquelles tropes cumplirien ab lo seu deber y

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Rambla Llibertat, 31

Diumenge 10 de Juliol de 1898

ANUNCIS Y COMUNICATS

Prens convencionals

De tots los llibres, folletons, etc., que s' remetin a la Redacció, se'n donara compte en lo Setmanari.

Núm. 221.

lluytarien fins a morir, tothom ho sab y ningú pot posarho en dubte.

Pero ¿es digne, es patriòtic, es just que morin en aquelles condicions? ¿quina ventatje, quin profit, quin honor ne reportaria de la seva mort Espanya? Lo seu sacrifici seria estéril, xorch, y no es axis com moren per la pàtria los soldats, ni 'ls valents. Aquests moren pera defensarla, pera lliurarla de sos enemicichs, y aquelles tropes lluytant y morint no conseguiren ni l' una cosa ni l' altre. Al contrari, lo seu sacrifici no feria res més qu' aumentar les desgracies d' Espanya.

Vinga, donchs, la pau y vinga aviat. Després si 'l poble s' desperta y surt de son aclapahiment l' hora ja vindrà de demanar y exigir responsabilitats. La liquidació que s' hauria de fer no hauria d' esser en profit d' aquest ni d' aquell partit, sino contra tots los partits, contra 'ls polítichs sense conciencia qu' han portat a Espanya a l' extrem de la ruïna y del desredit.

Y.

LO CATALANISME Y LA PREMPSA INGLESA

D' un quant temps a questa part los grans periódichs inglesos fixau sovint sa atenció, no ja solzament en las qüestions de gran trascendència pera Espanya en general, sino en las necessitats, sentiments y aspiracions de Catalunya. Las diferencias importants entre aquesta y las terras restants de la Península ibérica, son modo especial d' apreciar segons sa propia manera de sentir y sos interessos peculiares las qüestions generals del Estat espanyol, y principalment la de la guerra; y per fi l' moviment de reivindicació de la personalitat política de Catalunya no han escapat a la prempsa més ilustrada del mon, tan difereut baix tots conceptes de la de mayor circulació de Madrid y de províncies que no sap dir més que ximplerias ni acusa més que ignorancias imperdonables respecte de las qüestions més trascendentals y que per esserles hi plantejadas, materialment al devant, millor haurian de coneixer.

Ja fa algun temps, ab motiu d' haver estat a Barcelona l' corresponsal que té a Espanya l' popular periódich *The Daily Mail*, de Lòndres, publicà aquest datos interessantissims referents a la importància de Catalunya dintre d' Espanya, a ressentiments respecte de Castella, a sa opinió sobre la guerra ab los Estats Units, als perjudicis que la seva continuació li reporta. Ab lo titol de la *Manchester d' Espanya* escrigué l' illustrat periodista mister Wifred Pollock un hermos article parlant de la riquesa é industria de Barcelona, de la prosperitat general de Catalunya que contrasta ab la decadència d' Espanya, de la magnifica situació de la nostra capital, de la importància dels complots anarquistas, del cansanci general per la guerra, dels perills que la seva continuació portarà; pero lo més interessant d' ell, es, a no dubtarlo, las indicacions que fa respecte a la actitud en la historia y en la actualitat de Catalunya respecte de Castella, així com respecte a las pocas simpatias que aquí tenen los Gòverns de Madrid, fent algunes curiosas observacions sobre l' aspecte diferent que presenta la nostra gent respecte de la del restant d' Espanya, fixantse, entre altres coses, en las donas que, diu, «portan rara vegada la mantellina. Fora de la iglesia, afegeix, las seyyoras portan sombreros a la moda francesa, y las donas del poble van sense res al cap, cobert no més per lo cabell, pentinat alt d' una manera casi japonesa.» «Los inglesos, quinas nocions d' Espanya, segueix dihen, se fundan principalment en datos d' opera còmica ó en las relacions que han llegit sobre las cigarreras de Sevilla, s' quedaran maravillats veient las travalladoras de Barcelona, quina apariència per-

sonal recorda més lo tipo francés que l' espanyol, si be las sevas maneras modestas y aspecte atractiu fa que se las pugui comparar favorablement y recordar las d' Inglaterra.»

Més endavant, tots los grans periódichs inglesos, lo mateix *Daily Mail*, *The Times*, *The Daily News*, *The Morning Post*, *The Standard*, *The Daily Telegraph* y tants altres, publicaren extractes molt ben fets del Manifest de la Junta Permanent de la Unió Catalanista a favor de la pau, al qual concedien la deguda importància.

Pero posteriorment, en un d' aquests grans periódichs de Lòndres, en *The Daily Telegraph*, que es dels més ben informats y de major circulació de tot lo mon en que s' parla inglés, hi hem trobat ab la natural sorpresa y consegüent satisfacció una llarga correspondència de Madrid en que s' hi fan atinades consideracions sobre la situació política y econòmica d' Espanya, considerant las tendencias regionalistas com las més importants y més serias.

Comensa l' corresponsal, fent notar que 'ls polítichs conservadors no inspiran gran confiança perque no volen ocupar lo poder fins que 'ls liberals hagin fet la pau quinas responsabilitats tractan de refugir; que tant lo Govern com lo poble desitjan aquí ardentment la pau, pero que hi ha duptes respecte al moment més oportú pera negociarla; y que l' partit liberal està pròxim a una descomposició. Segueix després parlant dels sentiments del poble en quant se refereix a la perduta de las colonias; de la situació econòmica del país ab los perills d' esvalots per la miseria, no obstant y la extraordinaria frugalitat del poble espanyol. Parla després incidentalment de lo descuidada que està a Espanya la instrucció pública y l' abandono, en que, fora de dues regions, estan los mestres d' escola, extenentse després en llargs consideracions sobre las consequencias de la guerra que ja s' deixan sentir per tot arreu, pero especialment en las plassas mercantils per la extraordinaria paralisió dels negocis, afirman, com ho fan tots los extrangers que venen ara a Espanya, l' divorci complet existent entre la ficticia opinió dels polítichs y de la prempsa de Madrid y la opinió real y verdadera dels elements productors y travalladors que no desitjan més que viure en pau pera desenrotillar las fonts de riquesa del pais.

Pero, inmediatament després d' això, apareix en la correspondència un párraf verdaderament interessant que no podém menos de traduir integrament.

Diu aixís:

—«D' uns quants dies a questa part ha entrat en joch un nou element per la publicació d' un manifest dirigit al país a favor de la pau, per part del «Consell General de la Unió Catalanista». Catalunya es una important província d' Espanya que posseeix costums y tradicions peculiares y quin poble està caracteritzat per rasgos molt diferents dels altres espanyols. Lo català es un poble pràctic, ab sentiments ènclips, y la seva capital, Barcelona, es un testimoni eloquent dels seus esforços. La Unió en qüestió comprén la prempsa y las principals casas de comers de la província y son manifest en favor de la pau està escrit en un llenguatge energich que representa 'ls sentiments de tota la població. Pero fins aquí hi trobem una tendència política amagada que solzament los iniciats poden comprendre. En pocas paraules se tracta de lo seguent. En la actualitat molts dels espanyols que s' prenen interès per la política estan cansats de permetre que divuit millions d' habitants no serveixin més que de pedestal pera l' poder de polítichs despreciables, quins únichs talents sembla que consisteixin en malgastar los recursos del pais, tot mantenint al poble en un estat de vergonyosa ignorància y d' entretingut desenvolupament intel·lectual. Hi ha un moviment general a la Península pera posar fi, costí lo que costí, a aquest poch falaguer estat de cosas. Mentre los uns parlen de D. Carlos com a salvador, y altres tenen la ilusió de la República, la gran majoria està a favor d' una descentralització extensa fins a un federalisme a la suissa. Aquests diuen, ab molta rahó, que la població d' Espanya es heterogènea. Cada província té la seva població propia, las seves propias tradicions, los dialectes propis, los propis interessos econòmics, en cada una d' aquells pa-

tits Estats havia tingut en altre temps, un Govern propi, ab lo que prosperaven. Lo mateix sistema es necessari y serà eficàs ara. Federalisme o tradicionalisme es lo nom donat a aquest moviment polítich quin principal centre de propaganda es Catalunya. Lo manifest de la *Unió Catalanista* à favor de la pau, no es, donchs, més que un document polítich defensant indirectament la descentralització del Govern y un sistema federalista. A las Provincias Bascongadas las mateixas aspiracions hi son sentidas y expressadas, y tinc entés que á Andalusia y á altres provincias també hi fan rápidament camí.

No es veritat que, malgrat algunes lleugeres inexactituts en que incorre l' articulista, hi ha una gran diferència en la manera d' apreciar les qüestions de interés pera Espanya y especialment la del regionalisme entre'l periodista anglès y 'ls dels periódichs madrilenys? Un y altres desde Madrid, naturalment ab menos facilitat de datos l' extranger que 'ls madrilenys, aquell ab un cop d' ull se ha fet càrrec de la importància y significació del moviment catalanista, tant mal comprés y tractat tant sovint en xiample per los periodistas del país.

Per la nostra part creyem que als catalanistes ha d' animarnos y satisfernos molt veure en las columnas de periódichs com lo *Daily Telegraph* apreciacions com las traduïdas respecte á la forsa, ralio y trascendència del nostre moviment, del que realment pot dir-se que 'ls mateixos que més directament hi intervenim no 'ns doném prou compte del vol que pren y de la simpatia ab que es seguit.

LLUÍS DURÁN Y VENTOSA.

(De La Renaixensa.)

LAS RUÍNAS DE SANTA MARÍA DE BESALÚ

Al crit d' alerta, á la petició feta per la *Lliga Catalanista* de Banyolas à favor de la conservació y restauració de las ruïnes de Santa María de Besalú, antiga estada dels Comtes de dita vila y encontrada, responden veus entusiastas de tot arreu, demostrantnos que encara hi ha catalans á Catalunya, desitjosos de vetllar per son bon nom, afanyosos de conservar sas riquesas artísticas e històriques.

Pera respondre donchs desde avuy á tots quants s' interessan pera la realisació del plan que temps enrera exposá *La Lliga Catalanista*, dirém que queda oberta la suscripció pera la adquisició y restauració de ditas ruïnes podenthi contribuir qui vulla, ab l' intel·ligència que 'ls suscriptors per mil pesetas en amunt serán coadquisidors y 'ls que donguin menos serán restauradors solzament.

Per de prompte donarem los noms dels que vullan ser coadquisidors e invitém á tots nostres companys en causa que fassan lo mateix, es á dir prenguin los noms y quantitats dels coadquisidors y publicuinlos, reservant pera més enllà donar compte dels que se suscriguen per las sumas destinadas al reembols de las quantitats bestretas per los compradors y á la restauració de la joya de Santa María.

Queda oberta la suscripció:

Un grup de la Lliga Catalanista. 1000
Una senyoreta amiga del art cristia. 1000

(Seguire)

Notícies

Oficials

AJUNTAMENT.—Sessió del 6 de Juriol.—(2ª convocatoria).—Reunits 4 concejals baix la presidència del arcalde Sr. Bixa prengueren los següents acorts, després d' aprobada la acta de la anterior:

Aprobar l' extracte de las sessions del mes passat per inserirlas en lo *Butlleti*.

Satisfyer una lletra de 1.250 ptas. del procurador del Ajuntament en lo recurs de casació que hi ha entaulat del plet de la Aurora.

Aprobar lo plech de condicions pel adoquinat dels carrers de Calderers y Ballesterías.

No accedir á la rebaixa de drets de consums demandada pels venedors de peix.

Se donà compte de la comunicació del Delegat d' Hisenda notificant lo augment del 30 per cent en lo impost de consums.

Se llegí la provisió del Sr. Governador en lo recurs d' alsada dels Srs. Auguet y Almeda sobre construccions en lo carrer de Ronda, desestimat lo recurs y confirmant l' acort del Ajuntament.

Ha arribat á Manila lo creuher «Charleston», ab tres transports portant més de quatre mil homens de desembarch, y ab ells presonera tota la guarnició espanyola que hi havia á les illes Marianes, composta de ménos de cent homens, ab tot lo material de guerra que tenien. Aquesta ha sigut la causa del retràs de la arribada á Manila dels primers reforços yanquis, qu' han aprofitat lo temps apoderantse á son pas de les illes que teniam mitg abandonades en lo Pacífich central y que de segur no serán may més d' Espanya. Dits reforços han desembarcat ja á Cavite. Lo que succeirà en l' arxipèlag Filipí es fàcil de preveure. Manila s' haurá de rendir iart ó aviat á En Dewey ó á l' Aguineldo, donchs es

inútil que esperi auxili de la metrópoli que ha donat ja ordens al almirall Càmara de tornar á la Península. Hi ha telegramas d' Hong-Kong, més ó menos oficiosos, que diuen que 'l general Monet compla encara abcinch mil homens conservantseli fidels les tropes indígenes; pero 'ls d' origen foraster asseguran que dit general ab la familia de l' Augusti s' ha pogut escapar refugiantse á Manila, y que s' han rendit vuit cents homens dels que portava. De tots modos, com s' té temps tenim dit, á Manila ja no hi ha rés á fer.

Respecte á Cuba, les coses s' han posat tant mal com podian posarse. Santiago va resistir la primera embestida per terra, ab grans pèrdues per una y altre banda. Hi han arribat alguns reforços, però en cambi ha perdut l' ajuda de la esquadra d' En Cervera, que va volquer sortir de la badia obheint ordens superiors, y se va veure obligada á anarre á estellar en les roques de la costa, davant la superioritat de l' enemic. Dels quatre creuers y dos destructors que la composavan no 'n queda cap: ó, ab més exactitud, suls ne queda un mitg fet malbé, lo *Cristóbal Colón*, que lo volen de segur aprofitar y adobarán, y Deu vulga no 'l fassin servir contra nosaltres.

L' efecte produxit eu la Península per aquest dosastre, més gros sense cap dubte que 'l de Cavite, ha sigut extraordinari, y 'ns dexa per mar completament desemparats, y entregades á les seves soles forces las tropes que lluytan fora de la Península, sense que la metrópoli puga en ls successiu auxiliarlos en res ni per res.

No es estrany, donchs, que les corrents de pau s' hagin accentuat, y per més que 'l Govern no parla clar y fins oficialment ho nega, no dubtem que 's va á la pau, costi lo que costi. Axó es lo que demana tota la part sensata del país què de la guerra no n' espera res; axó es lo que 'ns aconsellen totes les nacions d' Europa. Pera prevenirse, sens dubte, contra les contingencies del pervindre, y sobre tot contra 'ls polítichs d' ofici y 'ls partits que volen la continuació de la guerra pera aprofitarsen en son profit, es pera lo que 'l Govern crida un contingent de doscents mil homens y ha fet tornar le esquadra d' En Càmara.

Es hora ja, efectivament, de que aquesta lluyata infructuosa y desproporcionada s' acabi. Los interessos de la patria hi guanyaran y 'l seu honor no 'n patirà gens. Ja tenim dit y repetim qu' aquest no consisteix en ferse matar endebades. Devant de forces y sobre tot d' elements de guerra molt superiors als nostres, abandonar la lluya no es cap deshonra.

«Sabrà, Espanya, aprofitarse d' aquesta tristissima llisso, y travallar ab constància pera no consentir que disposin d' ella, com ha consentit fins ara, gent ambiciosa, inepte, atenta solzament á la explotació de les seves riqueses y á fomentar tots los seus instints més ignobles y egoistes pera junyirla á la pitjor de les esclavituds en que pot caure un poble, la de creure's lliure y no pensar en res més que en divertirse y en guanyar diners de qualsevol manera mentres no sia travallant?

Cridém la atenció de nostres Hegidors sobre lo dispositat en l' article 28 de la vigent lley de pressupostos, segons lo quin, quedarán lliures de responsabilitats en que haguessin incorregut los contribuents que declarin la seva verdadera riquesa contributiva dintre'l terme de sis mesos, fent extensiu igual benefici als que havent firmat las fullas evaluatorias tinguin reclamació pendente de resolució definitiva.

Hem rebut lo cartell de premis pel Certamen literari que la Lliga de Contribuents de Sans celebrarà lo dia 24 d' Agost prop vinent. Lo plazo d' admisió acaba el 1.er d' Agost.

Temps enrera diguérem que *El Semanario de Banyolas* había obert una secció catalana en sas planas y manifestavem al dar la noticia que seria de desitjar que deixés en un tot la parla forastera usant sols lo català. Diumenge passat tinguem la agradable sorpresa de veure satisfets nostres desitjos, donchs que sota el titol *El Setmanari de Banyolas* explica que sera nostre company lo porta veu de la *Liga Catalanista* d' aquella població, declarantse obertament regionalista. Felicitém á nostre colega per sa determinació y molt nos complau tenir un company més en la lluya per la nostra causa.

Lo sello de 5 céntims que per impost de guerra s' ha creat, tant sols grava las cartas que circulin pel interior de la península, Balears, Canarias y possessions espanyolas del Nort d' Afrika y de Fernando Poo, quedantne exceptuadas las dirigidas al demés payssos, y 'ls impresos, mostras, medicaments, trajetas postals y las cartas per'l interior de las poblacions com també las dirigidas á Cuba y Filipinas.

Lo dia 15 d' aquest mes s' han de reunir en la capital de sas zones respectivas 26.940 soldats del reemplàs de 1897.

La companyia de ferro-carrils de T. à B. y F. fa públich que 'l 15 per cent dels bitllets dels passatgers que persegueix lo govern queda gravat ab un 40 per cent.

Dintre poch serán colocadas en la capella del castell de Camprodón las vidrieras monumentals projectadas pel arquitecte D. Antoni Coll.

La Societat Barrau y Comp. fa públich que 'l gas à comensar en 1.er d' aquest mes sufrirà un augment de sis céntims de pesseta ó sigran vinticinch céntims de ral per metre cúbich, quin preu regirà per un trimestre, avisantse després la modificació que 's fassí.

Diu un diari alemany:

Tots los èymadors de la literatura coneixen seu dubte 'ls Jochs Florals d' origen proveus aquells poètichs torneigs fundats en la Edat mitjana y ressuscitats á nova vida á Catalunya durant lo present sige.

En occasió de celebrar la «Societat literaria» de Colonia son

quint aniversari lo president de la mateixa, Joan Fastenrah, ha introduhit los Jochs Florals en aquella societat, destinat la rendida festa que tindrà lloc lo primer diumenge de Maig.

Dels premis que 's concediran á las millors poesias, lo primer consistirà en la flor natural, lo segón en una flor d' or y tercer en una de plata. L' agraciat ab la flor natural podrá ser presidir 'l certameu y de quinas mans rebràràn los premis los demés poetas.

Ha sigut nombrat president de l' Ateneu Barcelonés, nostre ferm company de causa D. Lluís Domènech y Montaner. Rebi la nostra enhorabona.

L' estreno del drama de don Angel Guimerà, *Mossen Janot*, omplí l' Teatre de nombrosa concurrencia. Ja coneixíam la traducció castellana d' aquesta obra, per haverla posat en escena la companyia del senyor Parera, y devem confessar que *Mossen Janot* no 'ns sembla que fos *El padre Juanico*. Tot lo qu' en la traducció fa lo drama pueril, resulta en l' original plé de vida y sentiment, arrancant tan prompte expontànies rialles com llàgrimes dels cors dels espectadors.

A Madrid que fassen *El Padre Juanico*, mes aquí que 'ns fassen *Mossen Janot!* Ens ho estimem més.

Tots los actors hi estiguieren immillorables, devantclar especialment á la senyora Parreño y als senyors Borrás (E.), Olivé y Cosme.

També, en lo mateix dia, tingué lloc l' estreno de la boica joguina de don Modest Urgell, *Un terrós de sucre*. Obra delicada, rublera de belleses, composició que no sabrà apreciar, tal com se mereix, lo qui no sente verament la poesia, y qu' indubtablement val més que molts drames y comedies qu' aplaudeixen los públichs calurosament presentant per or lo qu' es llautó.

En *Un terrós de sucre* don Enrich Borrás nos demosta una vegada més lo moltissim que val, siguent dignament secundat per les altres parts de la companyia: senyoras Pallardó y Periu, senyoreta Marsal y senyors Borrás (J.) y Olive.

Lo drama *Política y honra* del nostre amich lo celebra dramaturg don Ramón Bordas y Estragüés, que s' estrenà dijous, agrada á l' escullida concurrencia que hi assistí, eritant al autor al palco escénich al final dels actes segon y tercer.

Són anunciats per avuy lo drama en quatre actes *Otel* y la comèdia *Nit d' aigua*.

La Societat Barcelonina d' Amics de la Instrucció en sessió general extraordinaria celebrada l' dissapte passat acordà, per unanimitat, dirigir una exposició al Govern demandant la creació de càtedras de llengua regional en cada un del districtes universitaris y una altra solicitant la descentralització de concursos y oposicions pera la provisió d' escolas de primera ensenyansa, essent condició precisa per aspirar á la possessió d' aquestas coneixer l' idioma de la regió ahont lo mestre vagi a desempenyar sos serveys, previ exàmen sufent devant d' un tribunal competent.

Se parla de la construcció d' un tramvia elèctric de Ripoll á Puigcerdà. Molt celebrarem se realisés aquesta millora.

Hem tingut ocasió de saludar en la nostra ciutat al distingit catalanista, y president que fou de l' Ateneu de Barcelona, D. Valentí Almirall.

Ha sigut nombrat individuu corresponsent de la Royal Academia de la Historia á Tarrasa, lo distingit catalanista y erudit historiador d' aquella ciutat, don Joseph Soler y Palet.

Entre altres dels telegramas enviats de Catalunya al president del Consell de ministres en favor de la pau, s' ha publicat lo següent:

«Pràxades Mateo Sagasta. — En nom de Defensa interessos ex-vila Gracia, prega á V. E. aprofiti oportunitat entaulant panhonrosa nort-americans é insurrecces abdós continents. Nacions Estadística bastavan pera no acceptar reto nor-americà. Elements Historia aconsellauan no sosteir tres anys insurrecció instruïtiva, perillósissima. — Albareda.»

Lo dia 24 d' aquest mes déuen tenir lloc en lo districte de La Bisbal eleccions parcials pera cubrir la vacant, que deixà don Jaume Roure, del càrrec de Diputat provincial. Se presentan dos candidats: don Joseph Aymerich y Roure, ministerial, y don Tomás Vidal, independent. Aquest últim ha representat el districte quatre vegades per lo menos.

S' ha confirmat la noticia que donarem dias enrera del trasllado de dos funcionaris públichs á Barcelona, donchs que per R. D. firmada fà tres ó quatre dias han sigut nombrats notaris de Barcelona D. Sebastià Sanchez y D. Joseph Torelló, que exercian en aquesta ciutat. Rebin los agracials nostre enhorabona.

— *Publicacions rebudes:*

S' ha publicat lo número 9, corresponsent á Juliol y Agost, d' aquest any, de la *Revista de la Associació Artística-Arqueològica Barcelonina*, que conté'l següent sumari: I. Estudis epigráfics, per Manel R. de Berlanga. — II. Epigrafia amurallada, per Ramón Font. — III. La trasllació dels restos d' Alfons V. al monestir de Poblet, per Joaquim Miret y Sans. — IV. Guillen y Humboldt y l' Montserrat, per Arthur Farinelli. — Autos sagramentals del sige XIV, per Joan Pié. — VI. Una troballa interessant, per Norbert Font y Sagué.

Hem rebut lo número 40 corresponsent al mes de Maig del *Butlleti del Centre Excursionista de Catalunya*, que se maria es el següent:

— *Excursió á Cadaqués y Sant Pere de Roda* (acabament), per Lluís M. Vidal. — *Flors celles*, per Joseph Cerdà Sambeat. — Crònica del Centre. — Noves. — *Fullet 18 de La Llacuna*. — *Topics: Sant Pere de Roda*: vista interior press del costat d'esquerra.

de la creuera.—Sant Pere de Roda: vista interior presa del costat esquerre de la creuera.—Sant Pere de Roda: vista interior presa del centre del absis.

Hem rebut elegantment impresa la lletra y música de uns goigs en honor de la Verge de Montserrat, lletra de Mossen Jascinto Verdaguer.

VARIETATS

LES RUHINES DE ULTRERA

Aquí s' troba lo recor d' En Rolán, al quin s' atribueixen en la comarca totes les empreses cavallerescs; com, s' atribueix al Romans, als Moros, a Carles Manç, als Encantats, al Diable, l' origen de tot monument descobert, de tot fet maravellós. Vos ensenyen les petjades del seu cavall grabades en les roques que voltan à Ultrera. Per qui prop es també ahont va mitguitar la roca ab un cop de sa Durandal. L' acció continuada de l' ayga sobre la pedra haurà produxit aquestes marques qu' imitan grollerament una petjada de cavall. Alguns geòlechs hi veuen l' imprompta d' una petxina; recordarém a aquest propòsit que les Alberes han surgit dels fons de les aygues.

Les ruhines del vell castell d' Ultrera mostren son perfil sobre un cim enlayrat, quasi inaccessible. L' anomenaven *Vulturaria*, ab molta rahó, «niu de voltors». Aquells castells eren *'castrum Vulturarium'* d' ahont lo nom de *dastell d' Ultrera*, mudat en *Oltrera*. Segons alguns autors va esser construït pels Goths, ó bé pels Romans envers la fi del Imperi. S' aixeca sobre un pujol alt de 571 metres, qu' es una cresta de les Alberes. Guardava l' pas important de la *Carbassera*, anomenat també *del Pal* ó *de la Massana*. Fou pres per Wamba, rey dels Wisigoths, en 673. Lo mariscal Schomberg l' assetjà l' any 1673 y se designa encara ab lo nom de *Camp dels Francesos* lo lloc que ocuparen els tropes. Les ruhines del antich castell son bastant considerables. Dexan veure l' emplazamiento d' una cisterna y fortes parets. Del costat de mar, la roca s' enlayra dreta com una muralla y una petita porta ó finestra se mostra à una alsària prodigiosa sobre l' torrent, que s' escola, al hivern, en onades impetuoses cap al pregón de la vall. Del costat d' Espanya, la pendent no es à pich, pero es molt forta.

Lo caminal abrupte qu' escala aquestes altures, se troba del costat d' Espanya perdut entre les roques y les mates, y es difícil trobarlo; tocat quasi aquest camí, à Ponent, s' ataca un *dolmen*, format de tres grans pedres. Lo lloc era ben escullit per axoplugar los misteris d' una religió. Passarem sota una *cova* ó *mellor balma*, formada per una roca grandiosa, ahont s' hi abriga tot un remat. Notém sota aquest abrìch natural, les plantes propies dels puestos humits y ombrívols; falgueres, capillaries..., als voltants mates de labiades d' exquisits perfums, timons, romanins, espigols, clavells boscatans; en les esquerdes de les roques lo *Dianthus Brachyantus*. Fins he eullit aquesta rara planta en mitj de les ruhines.

Alguns autors atribueixen aquests monuments megalítics als Druides. Altres prenen que son tombes de capitans galos; aquests monuments corresponen à una civilización antiquissima que ha precehit de molts segles à les edats històriques. Res tenen de comú ab lo druidisme. S' han de considerar, no obstant, com à monuments religiosos.

Grosses anelles de ferro, clavades en lo granet, eridan la nostre atenció de la banda Nort. Han donat motiu à molts de comentaris. Los uns prenen que servien per amarrar les embarcacions, quan la mar cobria la encontrada; altres, que servian per fermarhi l's presoners; altres, per si, que son objecte era issar mercaderies per medi de cordes. Se les anomena *argolles*: servien probablement per marcar los límits del territori.

Aquestes immenses roques escarpades, coronades per les ruhines, recordan Paracols, prop de Moltig, Sant Martí de Canigó prop del Vernet. Aquestes gorgues salvatges son tant curioses com les valls de Sant Martí, ab ses immenses extensions de roques de granet, que s' aixecan enlayrè, à semblança dels edificis de formes pesades, dels cimals més enlayrats.

MME. M. CARRIÈRE.

(Trad. de *Le Journal*, de Perpinyà.)

SECCIÓ LITERÀRIA

À MONTANYA

Seguim una carretera que per allà dalt de las montanyas desiertas semblava que no tingüés fi. Velaqui que tot plegat, feya molta esfona que no deyam. T'aleser me diu ab molta calma:

—Aquesta euga no està bona: tira massa.

Jo, tot admirat de que una euga que no estava bona ti-

rés massa, no vaig dir rés; pero m' vaig posar à pensar: «Si are 'ns encallém per aquets mons de Deu, ¿cóm ho farém?»

Lo caleser que diu:

— Mirarém d' arribar al Aligot y... veyá... pero m' sembla que li agafarà quelcom.

Vam arribar al Aligot, qu' es un hostal de mala mort tot solitari que hi ha en aquelles alturas. Los truginers s' hi aturan à fer pa y beure y à abeurarhi l's animals. Allà à fora hi ha una pica gran que s' ompla d' un reguerot que baixa dels cims per un prat, y després sobreix tot cantant timbas avall.

Lo caleser va desenganxar las dues eugas y se las va endur abaix à la estable que s' com un soterrani del casalot, format en la pendent de la timba. Jo vaig entrar à la pessa à peu pla. Hi havia una taula ab bancs y un taulell ab prestatges plens d' ampollas estrambóticas; brut, tot.

A darrera l' taulell hi havia una dona estranya, vestida axis com ab deixas de vestits ciutadans: fins me va semblar que duya la cara ensfarinada ó pintada ó no sé qué: vaja, una donota que semblava un rebuig de ciutat qu' hagués anat à parar allà dalt qui sab cóm.

Ella que diu: — ¿Que no pendrà rés, senyor? — però ab una cantarella d' amabilitat afectada que feya mal.

Vaig demanar alguna cosa.

Per allà corrian quatre ó sis criatures descalsas, magras com isarts, brutas y spellingadas, ab cabells d' un ros brut, tots embullats, y uns ulls petits y feréstecs. Sobre una pila de sachs, segurament plens de contrabando, hi havia una nena d' uns vuit anys tota semblant als altres, però restava ajassada y amagava la cara entre l's brassos: no més treya un ull que m' guaytava de través trist y esllanguit com lo d' una bestiola malalta. Aquella donota que m' diu tot portantme l' menjat à taula:

— Aquesta ja fa vuit días que té mal de ventre. — Y girantse à la criatura: — Vaja! vésten al llit: ¿qué hi fas aquí ajassada? No sé per qué te'n has d' alsar del llit per venir à jeure aquí. Cada dia fas la mateixa!

Jo que dich: — ¿Que no li feu rés?

Diu: — Prou que li fem! Li fem pendre l' «ayga de Noé».

— Ah!...

— Prou costa de ferli pendre: serra las dents y no vol rés. Tossuda!

La criatura, com si rés no sentis, m' anava guaytant de través ab l' ull fit y entrístit.

Després m' adono que à l' altra banda hi havia una altra criatura dreta ventant las moscas ab molta atenció à un home que dormia de cap sobre una taulota.

— Qu' es l' amo? — vaig dir abaiixant la veu. — Y ella, la dona, que anava trastejant per allà, me diu rient y cridant més fort: — Ja, jay! cá! es lo pastor de Lliria. Ja pot cridar, ja, que encara que no dormís, es sort com una campana.

Y girantse à la criatura ab la mà enlayre com pera pegarli, diu: — Alsa! ves tu d' aquí! ¿que tant ventarli las moscas? ¡que se las venti ell, si vol! y si se'l menjan, no's perdrà pas tan gran cosa, vaya una taleya!

La criatura se va apartar una mica sense dir rés, y m' va començar à mirar de fit à fit.

Vetaqui que llavoras entra una vella, però alló que se'n diu una mala vella, semblava una bruixa, ab un manat d' herba s secas, y diu:

— Senyor, lo seu caleser està fet un mal esperit perque hi ha una euga que s' acaba de morir.

Si qu' estém ben arreglats — vaig pensarjo.

Diu: — Pero ara li farém «ayga de Noé» qu' es molt bona pel mal de ventre.

Dich: — ¿Lo mateix que deu à n' aquesta criatura?

Ella que fa: — Ah! si senyor; es tan bona per las bestias com per las personas.

— ¿Y de què s' compón aquesta ayga de Noé? — vaig dir jo.

Diu: — Miri, d' aquestas herbas; — diu — son herbas de Núria!

Ho va dir ab un lò de misteri y una rialleta esferehidra, igual qu' una bruixa.

Desseguida s' fican à dintre ab l' altre més jove totas atrafegadas, y jo vaig restar allí tot sol entre la criatura del mal de ventre que no m' deixava de petja ab aquell ullot d' isart ferit, y l' altre que aixis que va veure fora las donas s' en va tornar à la taleya de ventar las moscas, fins com ab una espècie de devoció, al pastor de Lliria, adorat com un tronch de cap sobre la taula.

Feya una quietud; pero aviat me vaig adonar que desota l' trespol, qu' era de fusla mitj podrida, pujava un ressó intermitent, com uns esbofechs molt grossos... Era l' panteig de l' euga que s' acabava de morir.

Me va agafar una mena d' ànsia que vaig haver de mourem y sortir à fora.

Y à fora començà a mirar... Y montanyas... y més montanyas: las unes troyan lo cap per demunt de las altres.... allò era un mar de montanyas... Y à baix... Huny... al fons de la timba s' hi veia lluir verdor y ayga... Però rés, ni una casa, ni un auzell, ni una ànima vivent calloch. No

més aquell reguerot que baixava de qui sab ahont y que sobrexia de la pica cantant timba avall.

La tarde anava avansant y de per tot sortien núvols: feya un sol tot espatlat. Me va començar à entrar un aclaparament, una espècie d' encantament, que ja tant se m' endonava de tot.

Al cap d' una estona, per fer alguna cosa, me'n baixo al estable tota fosca y plena de palla podrida... Una bravada que tapava l's esperits... Des de la porta vaig veure las siluetas del caleser qu' estava d' esquena, ab los brassos arremangats cayguts al llarg del cos y una mica oberts, lo cap baix contemplant l' euga ajassada sobre un costat: feya un bulto aquella bestia! semblava dues vegades més grossa: lo ventre tot inflat se movia ab un ritme pesadissim: lo cap caygut à terra com ja desentenentse de tot; y allí, al indret del cap, hi havia ajupida la vella, immòbil, ab una galleda mitj abocada. La jove estava més enllà, dreta, ab los brassos fent nansa. Y al fons de tot l' altra euga amarrada à la menjadora y espatantse las moscas ab la cuà y las potas sense euydarse de res més.

Al cap d' una mica, l' caleser, per l' ombra que jo feya à la porta, se gira y m' diu:

— Y bé, senyor, baixarém ab l' altra euga sola, que ja arribarém negra nit.

Torno à pujar à la carretera, trech lo cap à la estada y ja no hi havia ningú, ni la noya malalta, ni l' adormit, ni la que li ventava las moscas.

No més quan va arrencar lo cotxe vaig veure de esquerda al pastor de Lliria que pujava acotat prat amunt, pel dret, menant devant seu à cops de roch set ó vuit moltons bruts y magres que pasturavan tot caminant esgarriats. Gayre bé ja era fosch y derrera l' cim tronava.

JOAN MARAGALL.

EL MEU AMANT

Ego diligenter me diligo.
Prov. VIII.

El gojadet que jo estimo
es un constant aymador,
es una flor benhaurada
que jamay sent la tardor

Ditxosa
la esposa
que á Jesús doná son cor!

L' amor d' eixa trista vida
es inconstant y migrat;
el que Jesús me regala
de l' Edén ha devallat.

Ditxosa
la esposa
que á Jesús son cor ha dat!

Del ardent si de la terra
s' apagará la calor,
mes el gojadet que adoro
sempre m' darà son amor.

Ditxosa
la esposa
que á Jesús doná son cor!

Sols jo, trista! en ma follia
el puch deixá abandonat,
que ell, des que vingué à la terra
per l' amor se trob ligat.

Ditxosa
la esposa
que á Jesús son cor ha dat!

FRANCISCO VIVES.

Gerona, Maig del 98.

SECCIÓ COMERCIAL

Mercat de Gerona del dia 2 de Juliol

Especie	Mesures	Pesetas
Blat	QUARTERA DE 8	22'00
Mestall	"	18'00
Ordi	"	9'50
Sébol	"	15'00
Civada	"	9'00
Besses	"	17'00
Mill	"	17'00
Panís	"	12'00
Blat de moro	"	16'00
Llobins	"	10'50
Fabes	"	14'50
Fabo	"	15'50
Fassols	"	46'00
Mongetes	"	30'00
Ous	Dotzena	1'15

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge 10. — St. Cristòfol, St. Genaro, y Sta. Amalia.
Dilluns 11. — St. Pius, papa; St. Sabi y Sta. Pellaia.
Dimarts 12. — St. Joan Gualbert y St. Felip, mr.
Dimecres 13. — St. Anacleto, St. Esdras y St. Turia.
Dijous 14. — St. Bonaventura, St. Just y St. Focas.
Divendres 15. — St. Camilo; St. Enrich.
Dissabte 16. — Lo Trionf de la Sta. Creu; Ntra. Sra. del Carme y St. Sisenand.

Quaresma Hores. — En la iglesia de St. Lluís.

Establishment tipogràfic de Pacia Torres.
Carrer de la Constitució, 5 - Gerona.

SECCIO D' ANUNCIOS

SORTIDAS DELS TRENS

LÍNEA DE TARRAGONA

De Gerona à Barcelona

	Mati	Tarde
Correu.	6'48	
Carrega.	10'37	
Omnibus.		3'
Ràpit.		5'09

Los trens correus y omnibus portan coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega de 3.ª y el ràpit de 1.ª y 2.ª.

LÍNEA DE SAN FELIU DE GUIXOLS Á GERONA

De Gerona á San Feliu

	Mati	Tarde
Tren de banyistes (Juliol i Agost)	5'09	
Correu.	8'54	
Mixte.	11'44	
Mixte.		3'22
Correu.		5'35

Tots los trens portan coixes de 1.ª y 2.ª classe.

LÍNEA DE OLOT Á GERONA

De Salt (Gerona) à Amer

	Mati	Tarde
Núm. 2.	9'10	
Núm. 4.		3
Núm. 6.		6

Tots los trens portan coixes de 2.ª y 3.ª classe.

ORDINACIONS

Pera Banyolas á las 9 y 11 matí (correu) y á las 2, 4 y 6 de la tarde. (Fonda del Centre y Casa Jandretà.)
Pera Cassà de la Selva cada mitxa hora (Pont de Pedra.)
Pera Olot á las 11 matí (correu) y á las 6 de la tarde. (Fonda del Centre.)
Pera La Bisbal á la 1 de la tarde. (Hostal de la Rossa, voltas d'en Rosés.)
Pera Anglès, La Selleria y Amer, a las 10 matí (correu.) Hostal de Miquel Boix. (Plaça del Grà.)
Pera Salt tot lo matí fins á las 6 de la tarde (Pont de Pedra.)

De San Feliu á Gerona

De San Feliu á Gerona

	Mati	Tarde
Correu.	4'32	
Mixte.	7'30	
Correu.	12'44	
Mixte.	2'50	
Tren de banyistes (Juliol i Agost)	5'40	

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.

El tren ómnibus porta coixes de 1.ª, 2.ª y 3.ª, el de carrega y mixte 2.ª y 3.ª y el correu 1.ª y 2.ª.